

Omakala-järjestelmä kalatalousalueiden käytössä, käytännön esimerkki

Omakala

Järvi-Suomen kalatalousaluepäivä 18.3.2026

Mikko Olin, erikoistutkija, Omakala -projektin päällikkö

Kimmo Murto, päällikkö, Omakala-palvelun tuoteomistaja

Katja Holmala, ohjelmajohtaja, Omakala-palvelun omistaja

Omakala-asiointipalvelu tutkimuksen tarpeisiin ja päätöksenteon tueksi

- Tietoa vapaa-ajan kalastuksesta tutkimukselle
 - Vapaa-ajan kalastajien saalistieto ja pyyntiponnistus tallentuu tietokantaan: **Omakala ja ilmoitusvelvollisten lajien saalisrekisteri -tietokannat**
 - Tuotettu tieto varmistetaan laadullisesti hyväksi ja käyttökelpoiseksi
 - Mahdollistaa automaattisen laskennan esim. saalismäärille ja pyyntiponnistukselle
- Päätöksenteon tueksi tutkimuksen tuottamaa tietoa ja analytiikkaa
 - Yhteenvetotietoa tiedon tuottajille ja kalatalouden toimijoille
- Oleellista saada kalastajat kiinnostumaan Omakalasta
 - Porkkanana päiväkirjatoiminnot, karttapalvelu (mm. kalastusrajoitukset, syvyyskäyrät, omat kalapaikat), yhteenvetotiedon jakaminen myös käyttäjille, muu tiedonvälitys, lupa-asiat, "yleishyödyllisyys", **tietoturva!**

Omakala –palvelun sisältö

Omakala

Omakala - tiedonkeruu

The image displays the Omakala mobile application interface, which is divided into four main functional areas: YLLÄPITO JA TUTKIMUS, HALLINTO, KALATALOUSALUEET, and LUPA-ALUEET. The main menu includes buttons for 'Kalastus- ja saalistapahtumat', 'Kalastuspäiväkirja', 'Kalastusrajoitukset', 'Kohdennetut tiedotteet ja muu viestintä', 'Tukipalvelut ja käyttäjähallinta', 'Laadun varmistus', 'Massasyöttötyökalu', and 'Analyysit'. Three detailed screenshots are shown: 1) A map of Finland with red markers indicating fishing locations, featuring a notification 'Muistathan, että myös saalittomien tapahtumien kirjaaminen on hyödyksi tutkimukselle.' and a search bar. 2) A 'Valitse laji (pakollinen)' screen with a search bar and a grid of fish species including Hauki, Ahven, Särki, Kiha, Lahna, Muikku, Sika, and Silakka. 3) A 'Uusi saalistapahtuma' screen with fields for 'Aika (pakollinen)', 'Kirjaa saaliin kokonaismäärä (vapaaehtoi...)', 'Arvioidut mitat (vapaaehtoinen)', 'Saalis vapautettu (vapaaehtoinen)', 'Arvioitu pituus (vapaaehtoinen)', and 'Arvioitu paino (vapaaehtoinen)', along with 'Vapaaehtoiset tiedot' for water and air temperature.

Valtioneuvoston asetus vapaa-ajankalastuksen saalisilmoituksesta

- Lajit/kannat: lohi, järvilohi, taimen, ankerias, nieriä Vuoksen vesistössä, harjus meressä ja sisävesissä leveyspiirin 65°00'N eteläpuolella, kyttyrälohi (vain osa tiedoista vaaditaan), **turska**.
- viimeistään 14 vuorokauden kuluessa kalan pyydystämisestä
- Tiedot: kalastajan nimi, syntymäaika ja osoite; kalalaji; kalan pituus; rasvaevä (taimen, lohet); pyyntipvm; pyyntiväline; pyyntialue; tieto vapauttamisesta (pituusarvio 5 cm tarkkuus).
- Pyyntialue: Sisävesissä järven, joen / puron tarkkuudella + kunta. Itämerellä pienruutu + kunta. Tornionjoella vyöhyke + kunta.
- Ei koske Ahvenanmaata, Tenojoen vesistöä, eikä rajajoissa naapurimaahan vietyä saalista.

Ilmoitusvelvollisten lajien saalisilmoituskanavat

- Omakala-apin avulla (tieto Omakala-tietokantaan-> saalisrekisteriin)
- Kirjautumalla omakala.fi-verkkosivulle, jolloin saat täytettäväksi sähköisen saalisilmoituslomakkeen (tieto saalisrekisteriin)
- Omakala.fi-verkkosivulta tulostettavilla lomakkeilla, jotka lähetetään kirje- tai sähköpostilla (tieto saalisrekisteriin)
- Puhelimitse (tieto saalisrekisteriin)

Kaksi jälkimmäistä: Luke tallentaa massasyöttötyökalulla, joka mahdollistaa myös tarvittaessa korjaukset, yms. Kaikki työkalun käyttö lokitetaan.

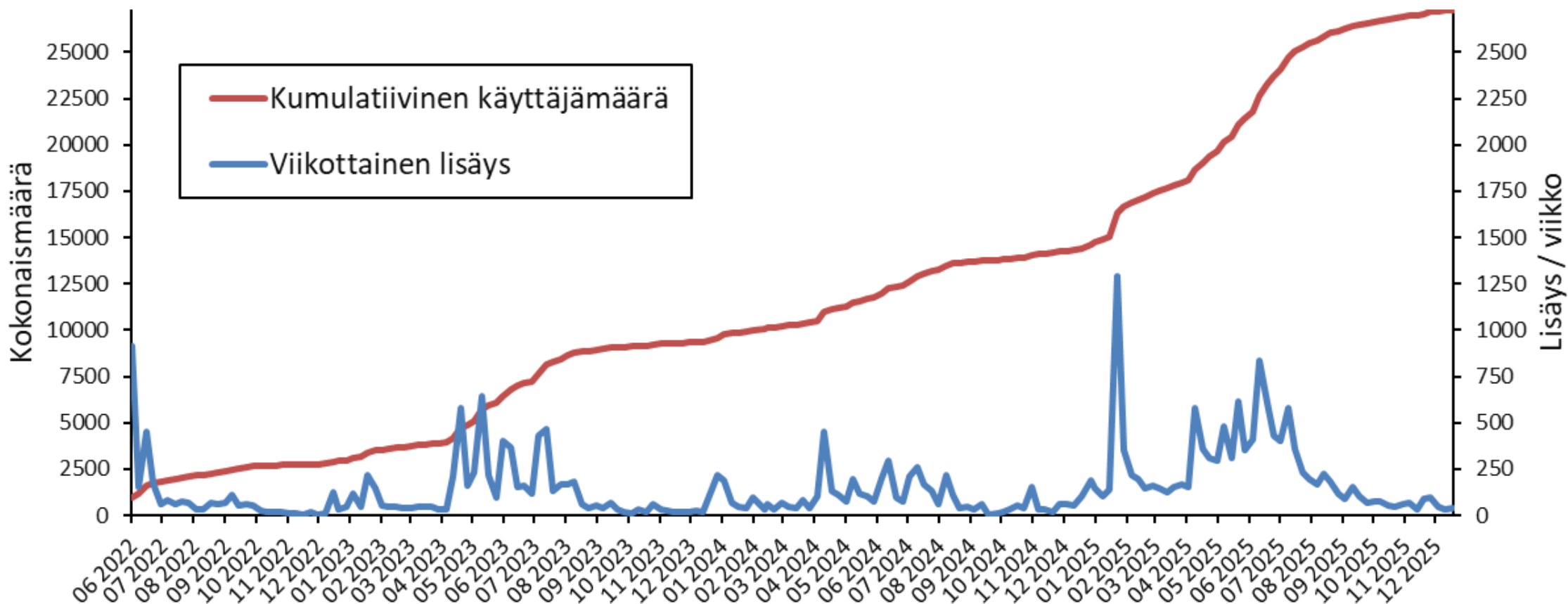
Kalastusmatkailuyrittäjille käytössä kolme viimeistä vaihtoehtoa

Omakala

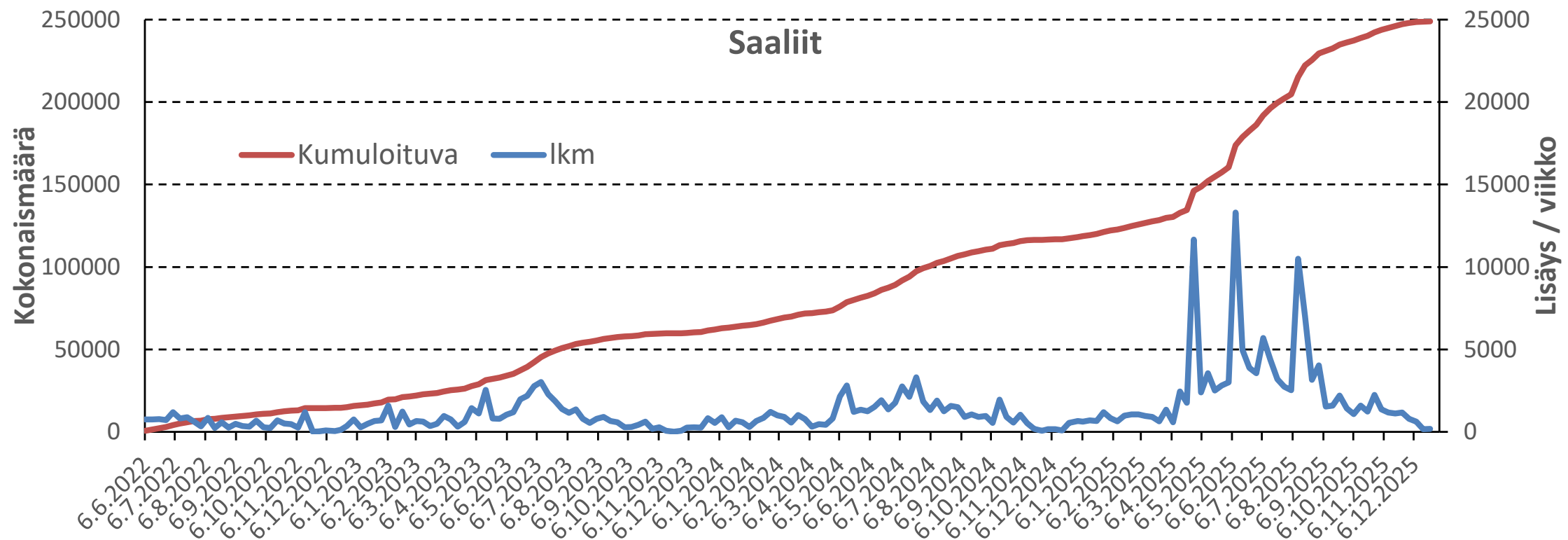
Omakalan käyttäjämäärä

- 27 252 käyttäjää (6.6.22 -> 31.12.25)

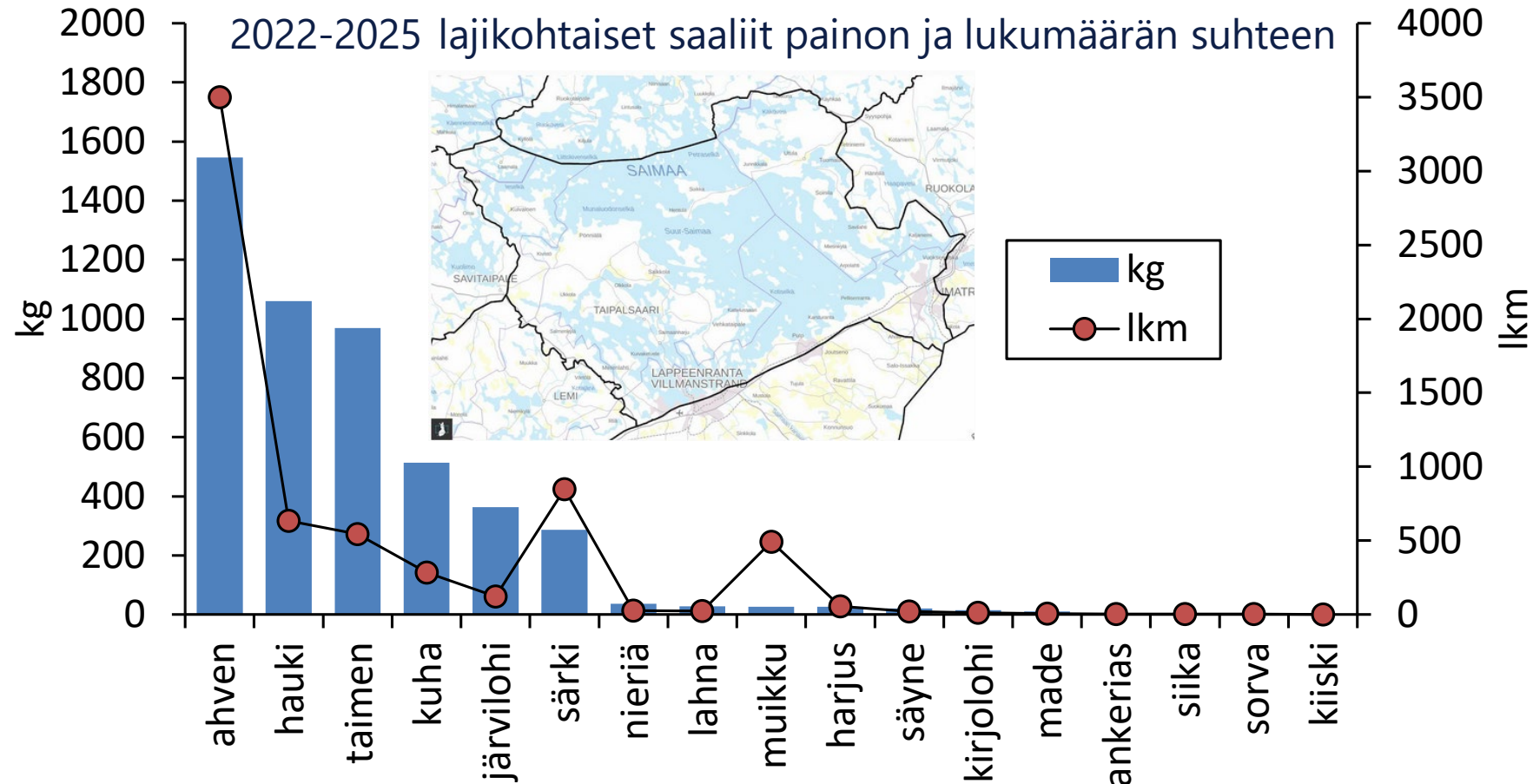

Omakala-tietokanta 2025 lopussa

- 45 497 kalastustapahtumaa, lähes 250 000 saalisyksilöä
- Yleisimmät lajit (lkm): ahven, kuha, muikku, hauki, taimen, särki, kuore, silakka, harjus ja siika (64 lajia yht.)
- Yleisimmät pyyntitavat: heittokalastus, verkko, pilkintä, katiska, perho, uisteluu

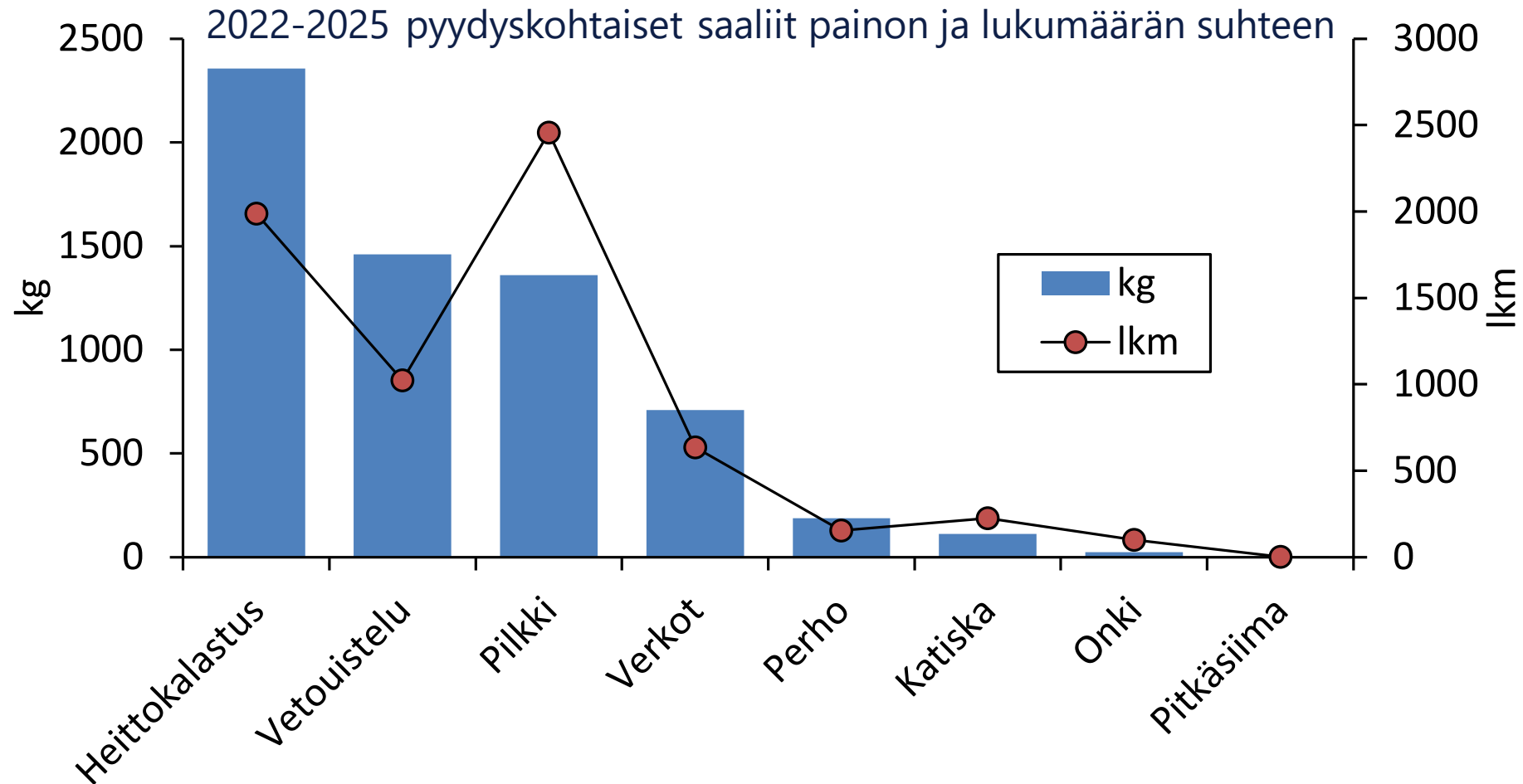

Omakala-saaliit E-Saimaan kalatalousalueella

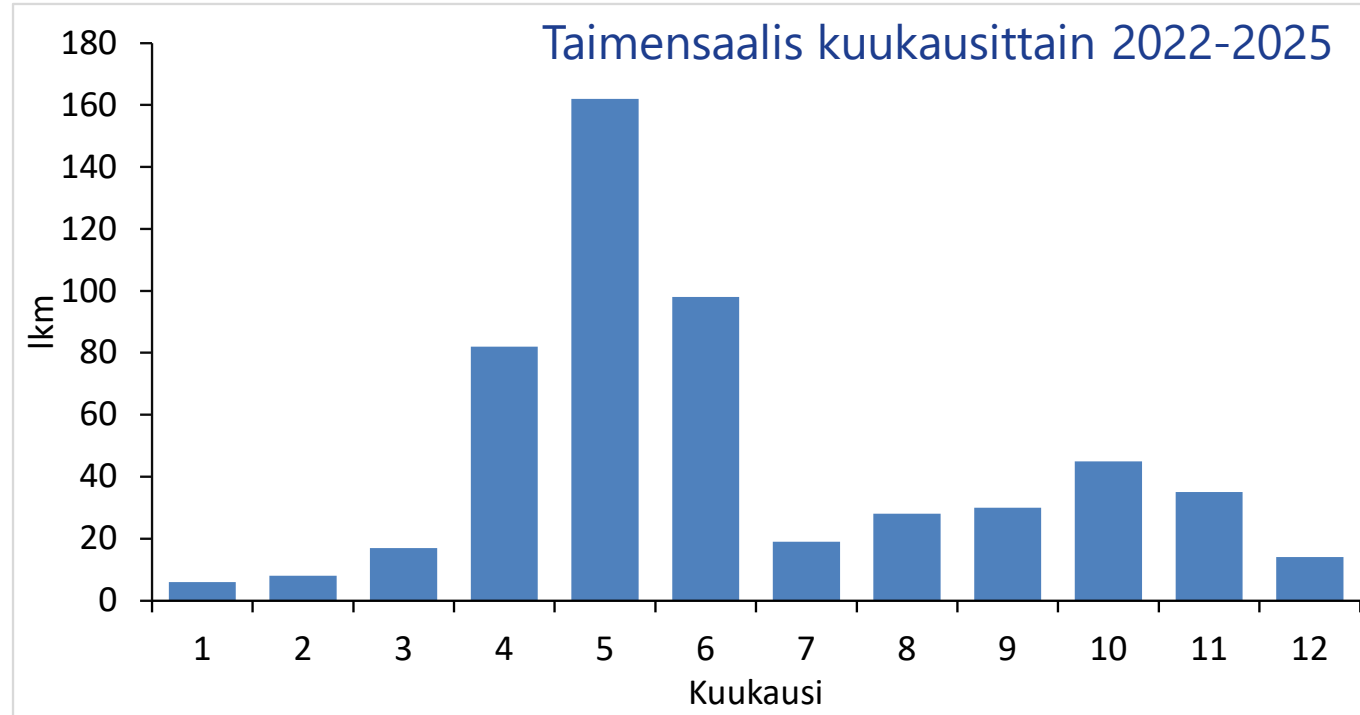
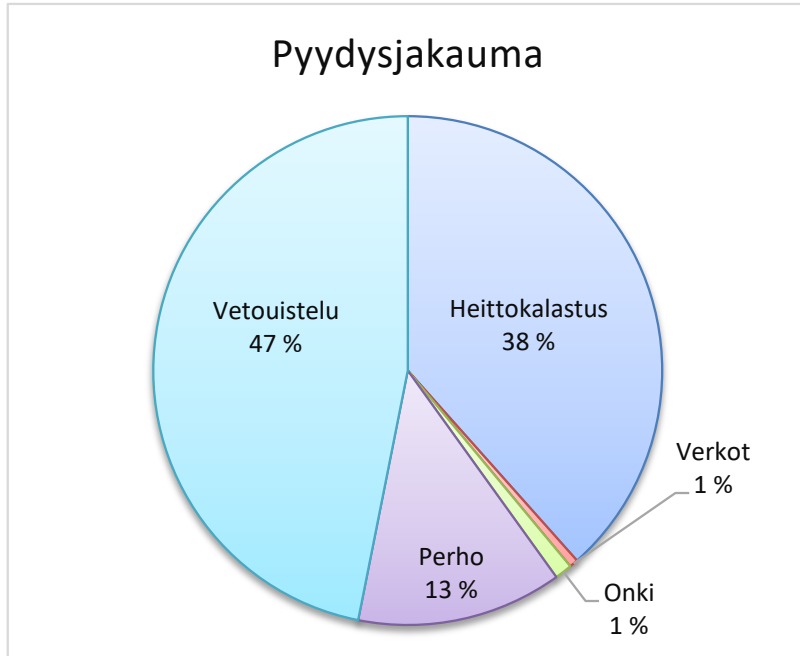

- Saalis yhteensä 6579 kpl (349-2425 kpl / vuosi) ja 4906 kg (244-4906 kg / vuosi)
- Saalista ilmoittaneiden kalastajien määrä 309 (26-201 / vuosi)

Omakala-saaliit E-Saimaan kalatalousalueella

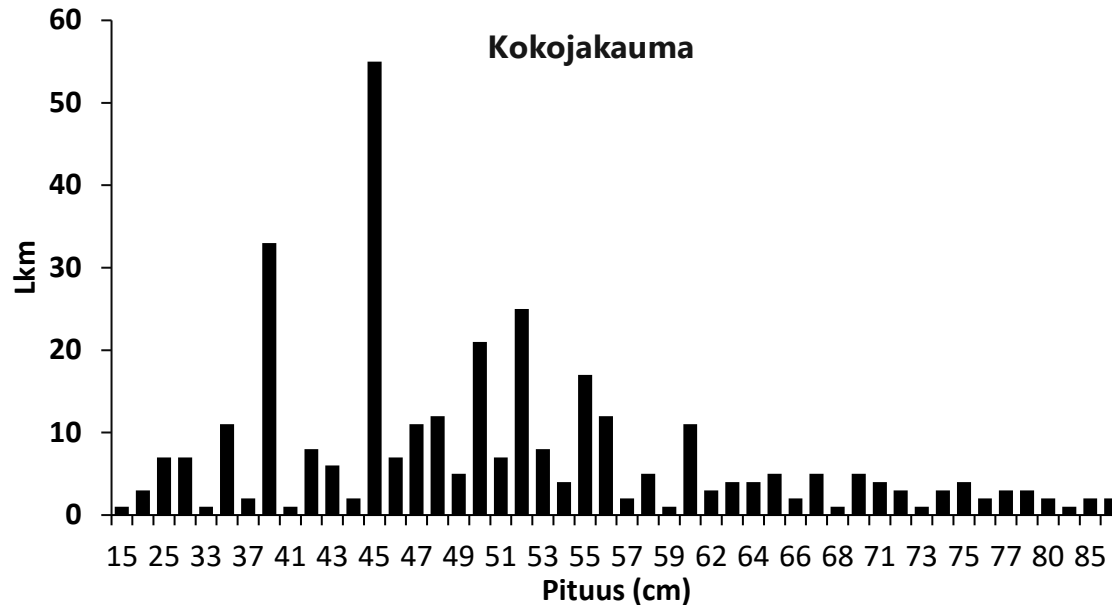
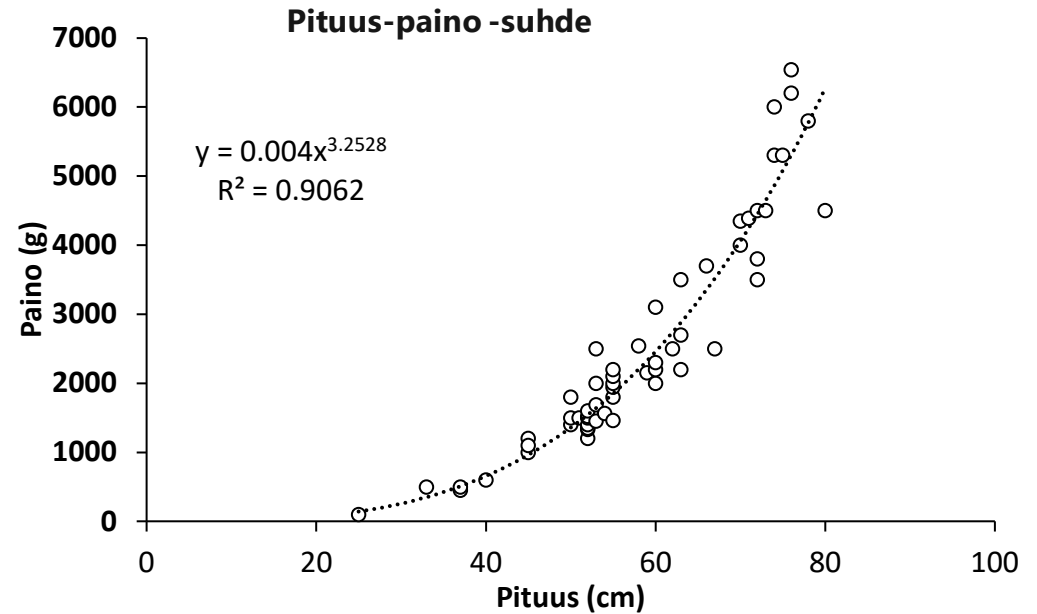
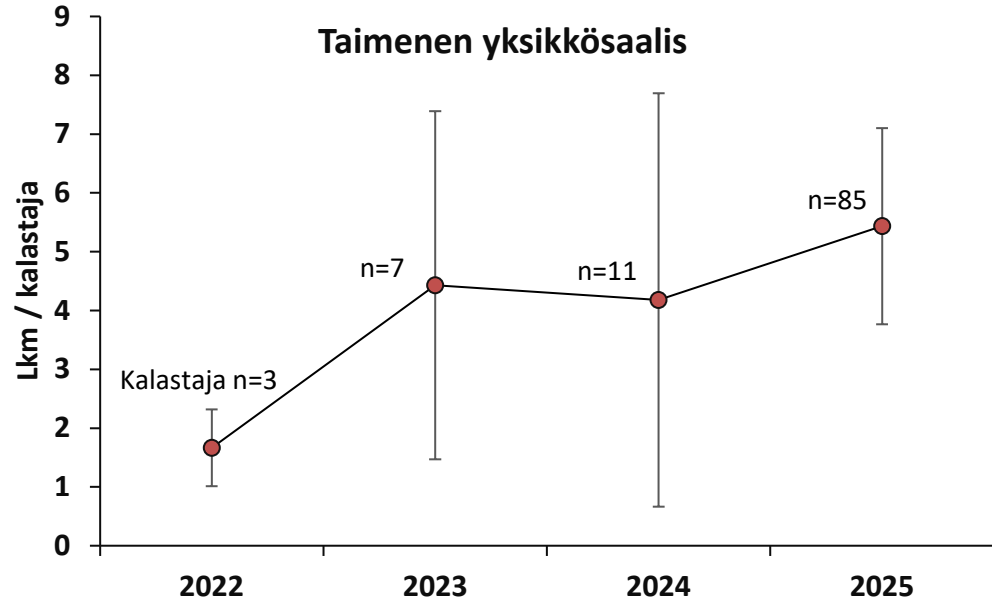

Taimensaaliit E-Saimaan kalatalousalueella

- 544 yksilöä yhteensä, 205 rasvaevällistä, 82 % vapautettiin

Taimensaaliit E-Saimaan kalatalousalueella

Omakala

Omakalan kehitystyö jatkuu

- Omakala on ollut kesäkuusta 2022 alkaen rutiinikäytössä. Käytettävyyteen liittyviä asioita ja uusia ominaisuuksia kehitetään vuosittaisten suunnitelmien pohjalta.
- Kehitystyössä huomioidaan
 - Laki- ja asetusmuutosten vaikutukset (kansallinen ja EU)
 - Tiedon laadun turvaaminen ja riittävän käyttäjäjoukon sitouttaminen
 - Palaute käyttäjiltä (omakala@luke.fi)
 - Tutkimuksen ja keskeisten viranomaiskäyttäjryhmien tarpeet
- Kehittämistyön tahtia määrittää vuosittainen kehitysresurssi
- Tietokanta-työkaluja kehitetään vuoden 2026 aikana
 - > jatkossa tutkijoilla ja viranomaisilla mahdollisuus saada karkeistettuja hakutuloksia tietokannasta.

Kiitos!

omakala.fi

Omakala